

Alžběta Ottová

Vzpomínky
má každý

Život je
prostě báječný!

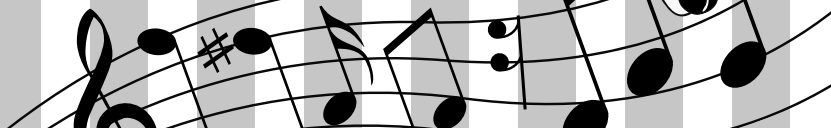

Alžběta Ottová

*Zpomínky
má každý*

*Život je
prostě báječný!*

BUDU ŠŤASTNÁ

Život je jak jízda na řetízkovém kolotoči. Než jsem se stačila párkrát projet, nějakým záhadným způsobem změnily mé vlasy barvu z černé na šedivou. Je mi skoro šedesát, i když mé vnitřní „já“ se cítí na sotva odrostlejších třicet let. Na druhou stranu, když se po ránu podívám do zrcadla, vidím nové vrásky, jak se seznamují se staršími kolegyněmi, které mezitím už stačily založit odbory.

Jako máma se řadím do skupiny matek kvočen a svou životní cestu jsem si vybrala zcela dobrovolně. Mé děti jsou vymodlené a s příchodem na svět si daly na čas. Tím pádem jsem dospěla k názoru, že si je musím zasloužit a každý den si náležitě užít. Jednou, už nevím, kdy a kde, jsem četla krásné přirovnání, že děti nevládníme, ale máme je jen na určitou dobu propůjčené. Tímto příměrem se snažím po většinu času řídit. A tak se na dalších dvacet let ze mě stává kuchařka, prادلena, taxikářka, učitelka, lékařka a ve skrytu duše doufám, že i občasná kamarádka.

Takže je pochopitelné, že když mi mé děti oznámily, že období vysoké školy stráví mimo domov, a ještě ke všemu v cizí zemi, poněkud mě to zaskočilo. Stála jsem před nimi a v duchu křičela: „Já ale nechci, abyste odešly – a už vůbec ne někam daleko!“ Syndrom prázdného hnízda pozvolna utahoval svou pomyslnou smyčku. Má rozpolcená mysl popustila otěže bujně fantazii a před mýma očima se začaly odehrávat ty nejčernější scénáře. Viděla jsem je v rukou únosců, překupníků lidských orgánů, bezmocně ležící v nemocnici nebo pod koly projíždějících aut.

Od života jsem očekávala jediné, aby má rodina byla spokojená. Když bude šťastná ona, budu i já. Po chvíli naštěstí zvítězil rozum a já si uvědomila, že jsem sobec a zbabělec, který se bojí změnit svůj doposud vytvořený svět. Chce to jinou optiku. Kdy jindy než teď nastal ten správný okamžik začít žít podle svých představ. Dvalet let jsem byla mámou, utěšitelkou a manželkou. Je nejvyšší čas přestat myslet na okolí a jejich nikdy nekončící potřeby a začít se konečně starat především sama o sebe.

Přemýšlím, co mě vlastně zajímá a čemu bych se chtěla věnovat nebo co bych se ráda naučila. Postupně docházím k názoru, že by bylo lepší si položit otázku, v čem vynikám. Sebekriticky musím uznat, že v zásadě v ničem. Nikdy jsem cíleně nesportovala, naopak jakýkoli pohyb kromě chůze ve mně vyvolává pocity nebezpečí a ohrožení. Jednou se mi při věšení záclon podařilo tak dokonale spadnout, že jsem si přivodila komplikovaný výron a léčba trvala dva měsíce. Domácí práce typu pletení, háčkování nebo vyšívání by mi měly být ze zákona zapovězeny. Při své nešikovnosti jsem schopná si vypíchnout oko. Co se týče vaření a pečení, tam jsem sice zálibu našla, ale kdo by denně dokázal zkonsumovat tři chody a zazdít je dvěma moučníky? Nehledě na to, že bytostně nesnáším nakupování.

První, co mě napadá, je, že se začnu o sebe lépe starat. Přece jenom nejsem nejmladší a krásnější už také těžko budu. Zlehka přidám jógu, prý je dobrá pro duši a tělo, které se mezitím proměnilo v něco rosolovitého a beztvareho. Gravitace se za ta léta na mé postavě neblaze podepsala a mé nervy také neoslňují nejlepší kondicí. Kdysi dávno jsem malovala. Nastal příhodný čas se k tomu vrátit, oprášit zapomenuté skicáky a dokoupit kreslířské potřeby. Po letech zase otevřu dveře obchodu s malířskými

potřebami. Kolem mě se bude vznášet opar temper a olejů a na stojanech se budou třpytit lahvičky s barvami. Nasaji atmosféru bohémského života a nechám se okouzlit, čím mě má umělecká múza překvapí. Vlastně se začínám těšit.

Naučím se mluvit anglicky. Dlouhou dobu jsem věřila, že si vystačím pouze s mateřským jazykem, popřípadě němčinou. Povinný ruský jazyk jsem kdekoli a kdykoli odmítala používat. Nesnáším, když je mi něco proti mé vůli vnucováno, a ruština do této škatulky rozhodně patřila. Studovala jsem ji z donucení a s odporem. Nejsem nikterak obdařena jazykovými buňkami, učím se složitě a těžkopádně. A když přijde na samotnou komunikaci, celá se do sebe zhroutím a v ten moment si přeji být neviditelná. Ale jak říká má maminka: „Padla kosa na kámen!“ Pochopila jsem, že pokud chci cestovat anebo se domluvit s přáteli svých dětí, nic jiného mi nezbývá.

Mé znalosti a zkušenosti související s prací na počítači ustrnuly v době přechodu z opice na člověka. A nejde jen o samotné počítače. Povídám si i s ostatními přístroji v domácnosti, a dokonce i s autem. Dodnes jsem nepochopila, na jakém principu vlastně pracují, jestliže dokážou být tak samostatné. Jsem přesvědčená, že pouhé zmáčknutí nějakého knoflíku je nevede do provozu. Ale mé vlídné slovo a laskavý přístup ano. Vše, co je zapojené do elektřiny, nebo funguje na jiném principu než na lidský pohon, je pro mě záhadou. Teprve teď si plně uvědomuji, jak jsem během života zkostnatěla a zpohodlněla.

Když jsem byla mladá, předpokládala jsem, že má budoucnost bude probíhat všedně a nebude se nikterak vymykat ustálené

normě. Ale opak je pravdou. Má současná rodina je ještě „potrhlejší“ než ta, ze které pocházím. A to je co říct. Mí předci oplývali neuvěřitelnou vynalézavostí a nebáli se o ni podělit se svým okolím. Jejich životy byly poskládány z bláznivých historek a ještě bizarnějších příběhů. Někdy jsou tak neskutečné, že mám problém mluvit o nich na veřejnosti. Nabalují se na sebe a vytvářejí osudy, které by neměly upadnout v zapomnění. Proto jsem se rozhodla, že o tom všem napíšu knihu.

Když jsem novinku oznámila rodině, jednotliví členové reagovali po svém. Manžel si významně poklepal na čelo a poznamenal: „Ty se ale opravdu musíš hodně nudit, když tě napadají takové nesmysly.“ Synátor přijal novou zprávu lhostejně a pouze se mě pragmaticky zeptal: „A máš vůbec nějakou dějovou linku?“ „Na co?“ zeptala jsem se, „budu psát o naší rodině.“ „Aha,“ suše zkonstatoval, „tak to ji opravdu nepotřebuješ. To už rovnou můžeš psát příběhy z psychiatrického ústavu.“ Dcera měla pouze jednu poznámku, ale zato důrazně pronesenou: „Nemysli si, že v té knize budu figurovat. Na to hned zapomeň. To bych se rovnou mohla rozloučit s kariérou a na záda si pověsit střelecký terč.“

V jednom byli ale zajedno. Nedávali mi šanci. Potají se vzájemně utěšovali: „Není důvod k panice. Mamka to stejně nedotáhne do konce, a když přece jo, kdo by to chtěl číst?“

BYT ZA DŮM

Své mládí jsem prožila ve starém secesním domě v židovské části centra Prahy. Vysoké stropy byly zdobeny ornamenty a obrovské dveře se pyšnily leptanými vitrážemi. Byt byl velkometrážní, a dokonce disponoval pokojíkem pro služku. Za naší éry služka bohužel už nebyla součástí standardního vybavení. Přesto pokojík našel své uplatnění. Znázornil ho tatínek a udělal si z něj trucovní, do které občas mizel na dlouhé hodiny. Celá rodina byt milovala a ani ve snu nás nenapadlo, že ho budeme muset nedobrovolně opustit. Zasáhla ale vyšší moc zvaná privatizace. Pro mě znamenala osamostatnění a přestřížení pupeční šňůry. Přestěhovala jsem se a potkala svého muže.

Během dalších let jsme se rozrostli a stala se z nás rodina. Bydleli jsme ve starším paneláku na okraji klasického sídliště. Byt se honosil označením 3+1 s balkonem, který svou velikostí pojmul sotva větší krabici s vánočním cukrovím. Dětský pokoj byl už o něco větší a mohl se pochlubit celými 12 m². Ať jsem se ale snažila sebevíc, vměstnat do tak malého prostoru dvě postele, psací stoly, skříň a nepřeborné množství hraček se mi nepodařilo. Zvláště když se jednalo o kluka a holčičku a já chtěla oběma zachovat alespoň nějaký pocit bytí i malého soukromí. Pokaždé, když jsem se pokusila dalším stěhovacím manévrem vylepšit, zútulnit a hlavně „zvětšit“ náš životní prostor, mé úsilí bylo korunováno brutálním neúspěchem. A že jsem se snažila často. Občas se mi stalo, že jsem ve svém zápalu přemístování zastavěla přístup na toaletu nebo do koupelny. Nebo jsem část věcí vystěhovala na

společnou chodbu domu a za žádnou cenu jsem je neuměla vrátit zpět do bytu.

Nevím, po kterém z mých milovaných předků jsem zdělila vlastnost křečkování, ale narodila jsem se jako vášnivý sběratel a vetešník v jedné osobě. Dlouhá léta jsem schopná ukrývat mušličky, dětské výkresy a výtvary, které postupem času vybledly a ve kterých se už těžko hledá, co měly v době vzniku vlastně znamenat. Neumím a nechci se s ničím rozloučit. Kdykoli jsem se rozhodla trochu pročistit náš přeplněný byt, skončilo to pokaždé stejným nezdarem. Seděla jsem uprostřed místnosti a probírala se již zcela nepotřebnými věcmi, které buď už dosloužily, nebo o ně nikdo z členů rodiny nejevil zájem. Když už jsem se po dlouhém přemlouvání konečně odhodlala se s něčím nepodstatným nadobro rozloučit a s těžkým srdcem tomu dát sbohem, vždy mi vytanula na mysl nějaká vzpomínka, kde dotyčná věc hrála hlavní roli. Výsledkem mého vyřazovacího procesu bylo, že jsem zmíněný předmět opět zastrčila na původní místo, kde si v klidu nerušeně stárl dál. Byt pomalu ale jistě nabýval podoby přeplněného skladiště a bez orientačního plánu se jen stěží dalo něco konkrétního nalézt. Oproti mně, která vyznává bohémštější styl života, můj muž vyžaduje pořádek a své věci na obvyklém místě, což v našem případě nikterak nefungovalo.

Chtělo to něco většího, kam se všichni v pohodlí naskládáme, nebudeme navzájem po sobě šlapat a lézt si každou chvíli na nervy. Hlasovala jsem pro rozměrnější byt s prostornou terasou. Bláhově jsem si představovala, jak během večerních chviliek sedím v pohodné židli, popíjím víno a s rozkoší si vychutnávám romantický západ slunce. Kolem mě se ospale snáší soumrak a na nebi

se rozsvěcují první vzdálené hvězdy. Na terasu se opatrně vkrádá chlad, ale mně nevadí. Vnímám jen teplo měkké přikrývky a hlavou se mi honí hluboce smysluplné myšlenky o nesmrtelnosti vesmíru.

Je zajímavé, že ve skutečnosti nikterak nevyhledávám romantické story, ať už v jakékoli podobě. Připadají mi jednostranné a neskutečně průhledné. V podstatě stačí vidět nebo přečíst jeden sladkobolný příběh a znáte obsah všech ostatních. Můj kamarád přirovnával sentimentální úlohu ústřední zamilované dvojice k páru nohou: „Na začátku se sejdou, poté se zákonitě rozejdou, aby se mohly na konci zase sejít.“ Přesto když si ve smyšlené fikci představuji sama sebe, bez výjimky se ocitám v nereálné, ale zato emocionální iluzi, ze které dojetí a vzrušení prýští plným proudem jak karamel ze starého cedníku. Takže se hrdě hlásím k romantickým dušičkám, které jsou rády krmeny nejen vášní a okouzlením, ale hlavně šťastným koncem.

Manželovi se ale do stěhování příliš nechtělo, rozhodně ne tak jako mně. V zásadě proti tomu nápadu nic neměl, jen by ho v té činnosti musel někdo zastoupit. Nějakou dobu trvalo, než se myšlenka nového bydlení uchytila v jeho hlavě a postupně na ni přivykl. Přesto jsem mu musela při rozhodování trochu dopomoci. Nechávala jsem po zemi rozházené pískací hračky, „omylem“ zakutálené dětské lahvičky, a co bylo nejdůležitější, mou tajnou zbraň – lego. Kdo si nešlápl na ostré hrany kostiček lega, nemůže vědět, co je bolest. Z vlastní zkušenosti vím, jakou dokážou v noze zanechat díru. To už je lepší padnout na vidle. Po dlouhém váhání a přemýšlení konečně dospěl k poznatku, že pro zachování jeho duševního zdraví se jeví stěhování jako nejlepší přijatelná varianta. Když už ale musí podstoupit tak zásadní změnu, tak jedině do vlastního domu.

První dům, na který jsme se jeli podívat, byl zasazen do malebné scenérie města Černošic. Tato oblast je krásná už sama o sobě a já jsem na ní nenalezla žádnou nedokonalost. Obec leží na levém břehu řeky Berounky a svou jedinečnou a romantickou krajinou okouzlí každého návštěvníka, který tam zavítá.

Dům stál uprostřed prvorepublikových vil, které se právem pyšní rozlehlými zahradami a poskytují svým obyvatelům nerušené soukromí. Nabízený dům byl jednou z těch krásných vil z třicátých let a na první pohled se jevil jako okouzlující. Zcela mě uchvátil svými vysokými stropy, prostornými a světlými pokoji s velkými okny, která směřovala do zimní zahrady. Se zavřenýma očima jsem si představovala, jak se opírám o dřevěný parapet obrovského okna a okouzleně se dívám do nevšedně zasněžené krajiny. Vidím tmavé nebe, jasně ozářené lampami vzdálených hvězd, které se shlukují kolem plujícího měsíce, a já si alespoň na letmý okamžik přeji zahlédnout jednu z nich padat na zem.

Můj muž to bohužel viděl jinak. Zatímco já jsem si snila svůj líbezný sen a vžívala se do role prvorepublikové dámy, on obcházel s kladívkem zdivo. Systematicky ho proklepával, jako by chtěl určit stávající diagnózu. Současně kontroloval stav střechy, podlah, oken a dveří. Se zájmem se vyptával na způsob vytápění, rozvody, zkrátka na samé pro mě bezvýznamné věci. Žel bohu, ty nepodstatné věci nakonec rozhodly. Vila byla sice krásná, ale v žalostném stavu. Vyžadovala rozsáhlou rekonstrukci.

Druhá nabídka vypadala již podstatně nadějněji. Jednalo se o dům, který byl svým stářím o poznání mladší. Pravda, nebyl tak krásný a velký, ale byl v dobrém, zachovalém stavu. Hlavně,

a to bylo nejdůležitější, dalo se v něm bydlet okamžitě. Což nakonec také rozhodlo. Velkou předností tohoto místa bylo, že se nacházelo na okraji hlavního města, a přesto si dokázalo zachovat svůj přirozený venkovský ráz. Předsevzali jsme si, že zde zestárneme.

Dům vlastnili dva sourozenci, kteří mezi sebou neudržovali zrovna přátelské vztahy, popravdě se vůbec nemuseli. Takže veškerá domluva ohledně koupě byla velmi komplikovaná. Naše schůzky s notářem a právníky probíhaly vždy nadvakrát, s každým sourozencem zvlášť. Ani tahle naše snaha však nestačila ke zdárnému výsledku a my jsme ztroskotali na nedostatku peněz v hotovosti. Uskutečnili jsme poslední pokus. Nabídli jsme půlroční splátkový kalendář s tím, že do té doby prodáme náš současný byt. S tímto plánem jsme ale u majitelů narazili. Návrh jim připadal nereálný a řešení zdlouhavé. Nesouhlasili a z koupě sešlo. Náš sen se rozpadl dříve než vztahy pubertáků. Dohodli jsme se, že rok počkáme a poté se opět pustíme do dalšího hledání.

Za půl roku nás čekalo překvapení. K našemu údivu nás majitelé znovu zkontaktovali s tím, že jsou ochotni naši nabídku opětovně zvážít. Ještě téhož večera manžel zhodnotil naši finanční situaci a upravil reálný splátkový kalendář. Za dva měsíce se z nás stali hrdí majitelé nemovitosti.

Má vášeň pro křečkování dostala nový rozměr. Pravděpodobně ve mně koloval odolný virus a manžel se jím brzy nakazil. Stali jsme se sběrateli oba. Já jsem ještě s větším nadšením a zápalem pro vše zbytečně zaplňovala dům a on stejnou měrou nacpával nepotřebnými věcmi, které možná někdy v budoucnu najdou své uplatnění, dvoumístnou garáž.

Naše garáž si žije vlastním životem, o němž jsem za poslední roky ztratila jakýkoli přehled. Původní její účel byl poskytnout bezpečné útočiště dvěma vozidlům. Vlastníme jedno patnáct let staré auto a má vrozená lenost, která mě odrazuje od každodenního zajíždění, rozhodla, že postupem času se z garáže stalo nepřehledné skladiště. Ani slovo skladiště dostatečně nedefinuje tento prostor. Výstižnější by byl pojem skládka, ve které se nachází třicet let stará kola a tříkolky, ojeté pneumatiky, rezavé trubky a mimo jiné starý lodní motor. Nikdy jsme sice žádnou loď nevlastnili a do budoucna nepočítám, že by se tato situace nějak dramaticky změnila. Manžel však razí heslo: „Co kdyby, ať jsme připraveni.“ Chá-pala bych to, kdybychom bydleli u vody, ale náš dům je postaven na jednom z nejvyšších míst v přilehlém okolí a nejbližší řeka je vzdálená 10 km. Rozhodně nám žádná potopa nehrozí, byť by se jednalo o tisíciletou vodu.

O umístění a existenci starého dřevěného ponku, který se už před léty sotva držel na nohou, se můžeme jen dohadovat. Už tehdy se prohýbal pod tíhou letitého náradí, jehož životnost skončila někdy před třiceti lety. Vůbec bych se nedivila, kdyby tam byly ukryty staříčké cepy ještě z dob sedláckých nepokojů.

Přesto když se objeví v domácnosti závada, která si žádá okamžitý zásah, manžel optimisticky prohlásí: „To zvládnou, všechny potřebné věci mám v garáži.“ Poté se do ní zavře, za hodinu zkor-mouceně vyjde ven, nenápadně nasedne do auta a vydá se do hobby marketu nezbytné vybavení znovu dokoupit. Jakmile jsou požadované práce dokončeny, odevzdá se náradí do útrob hamižné garáže, která je po další desetiletí odmítne vydat.

BUDE TO ORIGINÁL

Když byli potomci ve věku malých školáků, cestoval manžel často za prací a já zůstávala sama s dětmi. Nebydleli jsme úplně mimo civilizaci. Někde daleko na Bohem zapomenuté samotě, kde jediné spojení s okolním světem zajišťují poštovní holubi a kde panenská příroda poskytuje útočiště trollům a nevyzpytatelným skřítkům. Ale občas se stávalo, že se kolem našeho domu vyskytovaly pochybné postavy, které rozhodně nevzbuzovaly důvěru. Ačkoli nejsem nikterak bojácná, představa, které z dětí budu dříve zachraňovat, mi bránila v klidném spánku. Možnost, že spím se sekyrou pod polštářem, mě opustila hned v momentě, kdy jsem si vzpomněla, jak jsem si při pokusu o nabroušení kosy málem uřízla půl ruky. Proto byla na můj popud svolána rodinná rada, čítající dvě osoby. Mě a mého muže. Ta následně rozhodla, že si pořídíme hlídacího psa. Bez jakýchkoli zkušeností a předem prověřených informací padl pudově los na vlčáka. Nevím proč, ale při myšlence na nebezpečí se mi vždy vybaví vyceněné zuby vlčího plemene.

Jakmile jsme měli vyřešenou otázku psí rasy, odpověděla jsem na místní inzerát. Ještě tentýž den jsme se jeli podívat na štěněcí klubíčko, které mně mělo v budoucnu zajistit pocit klidu a bezpečí. Štěňata ležela pokojně vedle sebe a svými malými tělíčky tvořila jeden rozčepýřený chuchvalec. Po dlouhém a nerozhodném váhání mi jeden pejsek přece jen padl do oka. Byl sice o něco menší než jeho sourozenci, ale i ve spánku se snažil zajistit si v nepřehledné psí tlačenici tu nejlepší pozici. Řekla jsem si, že někdo takový se v naší rodině určitě neztratí.

Majitel mi předal zelenou tkaničku a já měla tu čest uvázat mu ji kolem krku. Ani se neprobudil, jen si zlehka odfrknul. Teď už stačilo jen vyčkat, až nastane ta správná doba a naše štěně bude schopno opustit svou maminku a vydat se do světa, vstříc novému životu.

V období čekání nás navštívil manželův kamarád, v té době zaměstnaný u vojska. Hned jsem se mu radostně pochlubila, že už za malou chvíli přivítáme nového psího člena rodiny. Podíval se na mě a zděšeně se zeptal: „Proboha proč?“ V jeho očích se zračilo takové zděšení, jako bych si doma chtěla založit přinejmenším krokodýlí farmu. Se zarputilostí v obličejí, která ho měla přesvědčit, že přes mé rozhodnutí nejede vlak, jsem se mu snažila vysvětlit, že přece pro obranu. Vševědoucím pohledem si mě prohlédl a na jeho výrazu bylo znát, jak silně pochybuje, že bych nějakou ochranu vůbec potřebovala. Přesto mě začal přesvědčovat, že když už si chci psa pořídít, tak si mám zajít do psího azylu. Pes, který zažil pobyt v útulku, je totiž oddaný, šťastný, že jste ho vysvobodili z kotce a dali mu nový domov. Tím pádem za vás s radostí položí i svůj vlastní život.

Od prvního okamžiku mě barvitě vylíčená představa nadchla. Kdo by nechtěl mít pocit, že někoho zachránil a poskytl mu druhou šanci. V duchu jsem se viděla, jak se pyšně procházím ulicí a vedle mě vzorně kráčí mohutný pes. Je vycvičen a reaguje na každé mé slovo nebo pouhé gesto. Ale v koutku duše přece jenom hlodala vzpomínka na to roztomilé štěně, které na nás čeká, kdy si ho odvezeme.

Rozhodl manžel – bude pes z útulku! Dodnes ho podezřívám, že jeho verdikt byl ovlivněn tím, že pes z útulku je zdarma. Začala

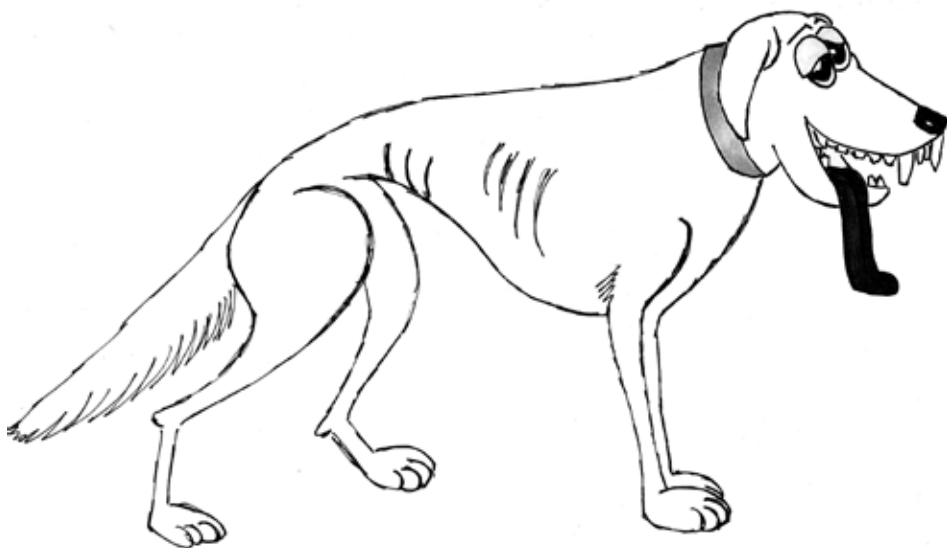
jsem obvolávat místní psí útulky. Zákon schválnosti je, že když něco chci okamžitě, tak to samozřejmě není. S tím zachraňováním to nebude až tak žhavé. Žádná štěňata, která by jen zdánlivě odpovídala mé představě budoucího hlídacího psa, nebyla. Zato byl osmiměsíční vlčák křížený s něčím, o čem ani zkušený veterinář neměl tušení, co by to mohlo alespoň vzdáleně připomínat. Nevadí, bude to originál. Alespoň do naší rodiny lehce zapadne. Osmiměsíční pes je sice poněkud starší, než jsem plánovala, ale to dám. Jsem idealistka. Budoucnost vidím v růžových barvách, a i přes nepřízeň osudu se okamžitě pro vše snadno nadchnu. O to bolestivější jsou poté dopady na tvrdou zem. V půlhodinovém telefonním rozhovoru důrazně kladu zaměstnancům útulku na srdce, že o toho psa mám opravdu eminentní zájem a hned ráno si pro něj přijedu. Kdyby nebyl večer a útulek za deset minut nezavíral, jela bych okamžitě.

Druhý den ráno jsem manžela neustále popoháněla, ať nezdržuje, že opravdu spěcháme. Dokonce jsem se uchýlila i k porušení dlouhodobě vyhlášeného embarga a povolila mu výjimečně si v autě zakouřit. Každá ušetřená minuta se počítá. Nevím, kde se ve mně ten strach vzal, ale v duchu mě užíral pocit, že se objeví někdo jiný a těsně před námi si „našeho psa“ odvede. Věděla jsem, že je to čirý nesmysl, ale můj mozek si vzal dovolenou a emoce a nedočkavost si vzájemně podávaly ruce a gratulovaly si k úspěchu.

Zaměstnanci k nám byli milí a ochotní a já měla za malý okamžik poznat proč. Přivedli nám psa velikostí připomínajícího malého koně, nebo přinejmenším lehce přerostlého poníka. Při hodně bujné fantazii jsem si mohla vzdáleně představovat zuboženého

vlčáka. Uši, které obvykle hrdě stojí a mohutné hlavě dodávají na důstojnosti, smutně visely a zcela se oddaly zemské gravitaci. Jeho tělo připomínalo vyzáblého chrta, který nedostal minimálně týden nažrat. Žebra se mu dala lehce spočítat a na hubených nohách se sotva držel. Při každém jeho kroku jsem měla pocit, že se každou chvílí musí zákonitě převrátit. Kromě velikosti v ničem nepřipomínal psa obranáře. Stačilo ale, když se na mě podíval smutnými očima, a já se v nich v ten moment utopila. Hlavou mi prolétla slova kamaráda vojáka, kterými mě ubezpečoval, že takový pes bude za láskyplný domov šťastný a do smrti vděčný. Jiné rozhodnutí, než že jede s námi domů, nepřicházelo v úvahu.

Už podle vzhledu a ustrašeného chování bylo znát, že dosavadní existenci neměl nikterak jednoduchou a mnoho lásky za svůj život nezažil. Dva zaměstnanci nám ho pomáhali naložit do auta. Abych

byla přesná, spíše se pokoušeli o jakýsi pokus transportu, při kterém do něj střídavě strkali a rukama nohama ho tlačili na zadní sedadla. Bylo na něm znát, že je k smrti vyděšený, a tvrdošíjně se ze všech sil bránil nastoupit do té obrovské obludy na čtyřech kolech. Když jsme odjížděli a já se otočila, v zadním okně jsem viděla dvě již známé tváře obou zaměstnanců, jak nám radostně mávají na cestu. Už tehdy tušili, že to nebudeme mít nikterak jednoduché. Měli své zkušenosti, které jsem já teprve měla získat.